

Eleonore Larsson
Digital utvecklingsledare
eleonore.larsson@trelleborg.se

Finansdepartementet

Remissvar, En säker och tillgänglig statlig e-legitimation, av SOU 2023:61

Sammanfattning

Rådets kompromissförslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 vad gäller inrättandet av en ram för europeisk digital identitet (den reviderade eIDAS-förordningen), COM(2021) 281, innebär bland annat att det ska bli obligatoriskt för varje medlemsstat att anmäla en e-legitimation på den högsta tillitsnivån enligt ett förfarande för gränsöverskridande identifiering. Tillitsnivån på e-legitimationen avgör hur tillförlitligt det är att personen som identifierar sig är den man utger sig för att vara.

En statlig e-legitimation som komplement till de kommersiella som redan finns i Sverige, har efterfrågats även av andra anledningar än de förväntade kraven i den reviderade eIDAS-förordningen. I utredarnas direktiv anges att ett statligt alternativ till befintliga e-legitimationer bör utredas ur fler perspektiv, särskilt i fråga om tillgänglighet, säkerhet och redundans.

I synnerhet bland äldre personer, personer med funktionsnedsättningar och personer utan svenskt personnummer råder ett mer eller mindre stort digitalt utanförskap. Även svenskar i utlandet kan i vissa fall ha svårt att få tillgång till en svensk e-legitimation. Staten har ett ansvar att säkerställa att e-legitimationer blir tillgängliga för så många som möjligt.

I fråga om ikraftträdelse delar Trelleborgs kommun utredarnas förslag. Dock är det angeläget att staten parallellt arbetar med en mobiltelefonlösning samt klargör vilka ekonomiska konsekvenser det kommer att innebära för oss som kommun. Vidare efterfrågar Trelleborgs kommun en tids- och handlingsplan från staten om förslaget skulle beslutas då det kommer att kräva förberedande insatser.

Ärendet

Trelleborgs kommun delar det förslag som utredningen föreslår i avsnitt 8, Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser. Detta i synnerhet kopplat till att det är angeläget att Sverige kan anmäla en e-legitimation på tillitsnivå hög enligt e-IDAS-förordningen inom föreskriven tid. Bortsett från de formella kraven finns det ett behov av att staten tar ansvar för att möjliggöra för det grupper i samhället som saknar förutsättningar att få någon av de befintliga e-legitimationerna som erbjuds idag.

Trelleborgs kommun anser det dock angeläget att staten parallellt arbetar med en mobiltelefonlösning. Som utredningen hänvisar till kapitel 6.6.2 är det idag 80 % av gruppen äldre och särskild personkrets som redan idag har en e-legitimation och 91 % i gruppen 16 år och äldre varför det vore olyckligt att inte kunna erbjuda en digital lösning som huvuddelen av befolkningen faktiskt efterfrågar och redan idag kan hantera.

Trelleborgs kommun efterfrågar även en tydlighet avseende vilka ekonomiska konsekvenser som åtgärderna kommer att innebära för oss som kommun och hur dessa konsekvenser kommer att beaktas vid fastställande av stadsbidragsramen under de kommande åren innan förslaget kan komma att träda i kraft 2026. Detta med hänvisning till nedan resonemang:

I kapitel 9, avsnitt 7, Finansiering av de ekonomiska konsekvenserna hänvisas till ansvars- och finansieringsprincipen, att varje sektor i samhället ska utforma och bedriva sin verksamhet så att den blir tillgänglig för alla medborgare. Utifrån det bör kommunen finansiera förändringen inom budget för ordinarie verksamhet. I samma kapitel redogörs för att den kommunala finansieringsprincipen inte omfattar statliga beslut om åtgärder som inte direkt tar sikte på, men som ändå får direkta ekonomiska effekter för kommunsektorn. Däremot ska effekterna av sådana åtgärder beaktas vid den bedömning som görs av det skattefinansierade utrymmet i samband med fastställande av stadsbidragsramen.

Avslutningsvis inväntar Trelleborgs kommun en tids- och handlingsplan från staten om förslaget skulle beslutas då det kommer att kräva förberedande insatser.